

Kymijoen alaosan säännöstelyn kehittämisen monitavoitearviointi

SIDOSRYHMÄKESKUSTELU 21.8.2024

OHJELMA

- Osallistujien esittäytyminen
- Hankkeen esittely
- Osallistujien näkemyksiä ja toiveita koskien hanketta sekä Kymijoen tilaa, esim.

Hirvikosken pato (@Mika Marttunen)

Klåsarön voimalaitosaluetta (@Mika Marttunen)

Kysymyksiä osallistujille

- Miten hyvin vesistön eri käyttömuotojen yhteiselo on mielestäsi onnistunut viime vuosina Kymijoen alaosalla?
- Mikä on ollut virtaamien / vedenkorkeuksien sopivuus nykysäännöstelyssä, minkälaisia vaikutuksia niillä on ollut?
- Onko ehdotuksia keinoista nykytilanteen parantamiseksi?
- Mihin asioihin hankkeessa pitäisi erityisesti kiinnittää huomiota?
- Mistä tarvittaisiin lisätietoa, minkälaisille täydentäville selvityksille olisi tarvetta?
- Onko muita terveisiä hanketiimille?

KOTIMAA

Kymijoen alajuoksun virtaamia aiotaan

Vapakalastus ja koskiveneily hyötyvät, kun kuivina aikoina vettä ohjataan nykyistä enemmän Kymijoen itähaaraan, mistä kala pääsee nousemaan Koivukosken kautta ylemmäs jokeen.

Ympäristökeskus haluaa muuttaa Kymijoen virtaamia turismin vuoksi

Kannat haluavat asiasta YVA-selvityksen

SVEN WIKSTRÖM
Helsingin Sanomat

KOTKA – Kaakkois-Suomen ympäristökeskus haluaisi lisätä vettä Kymijoen itäiseen haaraan kesän ja talven kuivimpina aikoina. Virtauksen lisääntymisestä hyötyisivät alajuoksulla nopeasti lisääntyvät ympärivuotinen vakakalastus

vaativat hankkeesta täysimittaista ympäristövaikutusselvitystä. Ympäristöministeriö päättää YVA-selvityksen tarpeellisuudesta parin viikon sisällä.

Ympäristöministeriön ratkaisusta riippuu, miten nopeasti maa- ja metsätalousministeriö antaa Kaakkois-Suomen ympäristökeskukselle luvan hakea vesioikeudelta muutosta Kymijoen

Kymijoen alaosan säännöstelyn kehittämisen monitavoitearviointi

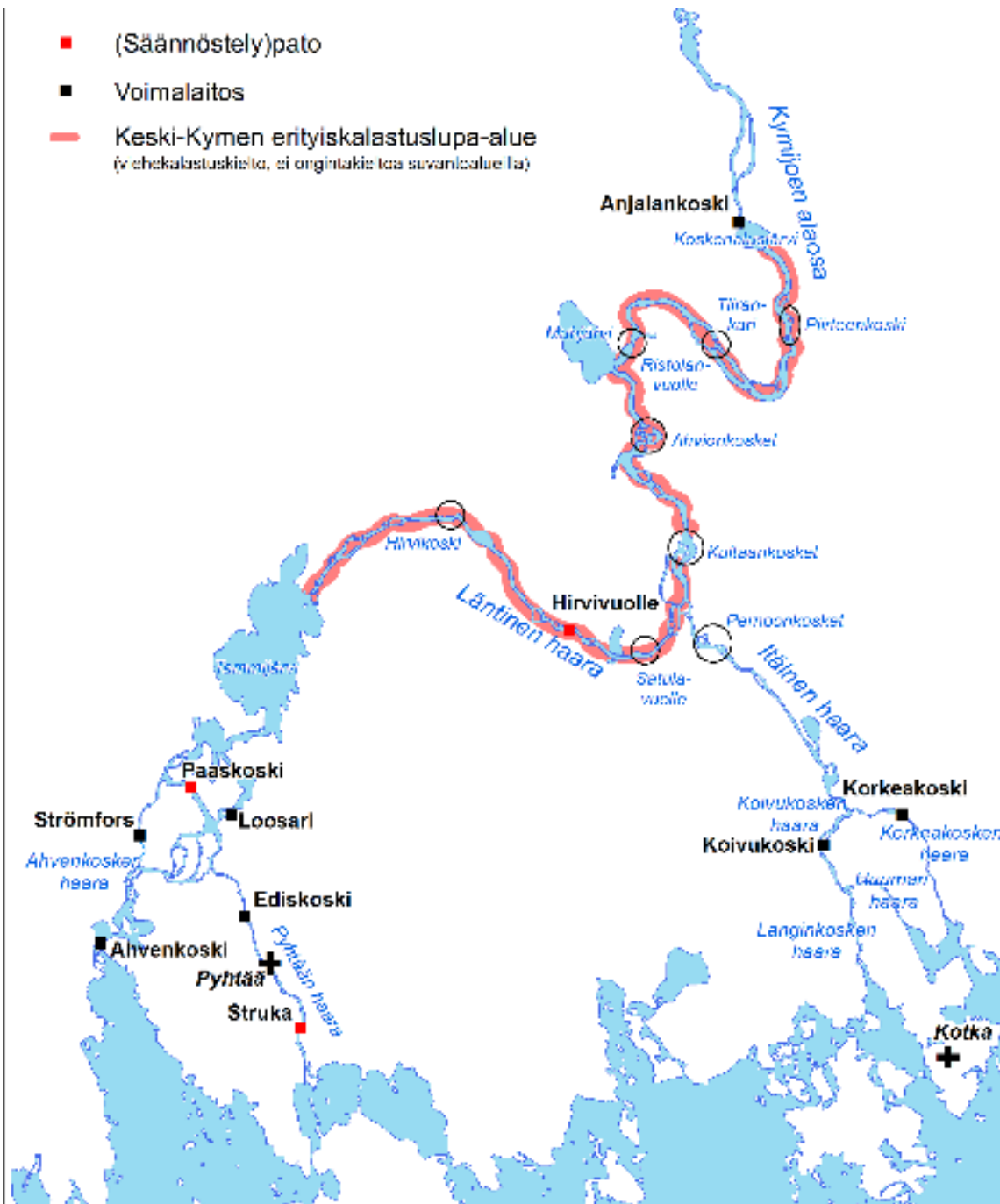
Tavoite:

- Arvioida mahdollisuuksia toteuttaa Kymijoen virtaamien jako Kymijoen alaosalla tavalla, joka olisi kokonaisuuden kannalta nykyistä parempi muuttuvassa toimintaympäristössä ja ilmastossa.
- Tuoda vaihtoehtotarkasteluun myös uusia avauksia koskien mm. vesivoimatuotannon ja vaelluskalojen tilan parantamistavoitteiden yhteensovittamista.

Hankkeen kesto: 2024-2025

Toteuttajat: Syke, Itä-Suomen yliopisto (Antti Iho), Kaakkois-Suomen ELY-keskus, Varsinais-Suomen ELY-keskus

Kymijoen alaosa

Kymijoen alaosan virtaamiin vaikuttavat

- Vesiolosuhteet
- Päijänteen juoksutukset
- Virtaamajako Hirvivoolteen padolla: läntinen haara vs. itäinen haara
- Virtaamajako Koivukoski vs. Korkeakoski
- Läntinen haara: useita voimalaitoksia/patoja, joilla voidaan säätää virtaamajakoa

Kymijoen tila 2020 sivu Analyysiä ja yhteenvedoja tehdyistä tutkimuksista

<https://www.kalastajankymijoki.fi/tarinat/kymijoen-tila-2020>

Luonnonvara- ja
biotalouden
tutkimus 32/2015

Kymijoen kalatalouden kehittämisen monitavoitearviointi vaelluskala- kantojen elvyttämiseksi

Pia Rotko, Mika Marttunen, Teppo Vehanen, Panu Orell, Ari Saura,
Mikko Koivurinta, Vesa Vanninen, Tapani Pakarinen,
Markku Kaukoranta

Vuorovaikutteisen suunnittelun ideaali

LÄHTÖTILANNE

Sidosryhmän X näkemys

Suuri ero näkemyksissä
koskien esimerkiksi tavoitteita
ja keinoja

Vuorovaikutus-
prosessi =
oppimisprosessi

LOPPUTILANNE

Sidosryhmän X näkemys

Lisääntynyt ymmärrys eri
sidosryhmien tavoitteista
ja toimenpiteiden
vaikutuksista

Sidosryhmän Y näkemys

Mahdollisuus
yhteisesti
hyväksyttävään
ratkaisuun
paranee

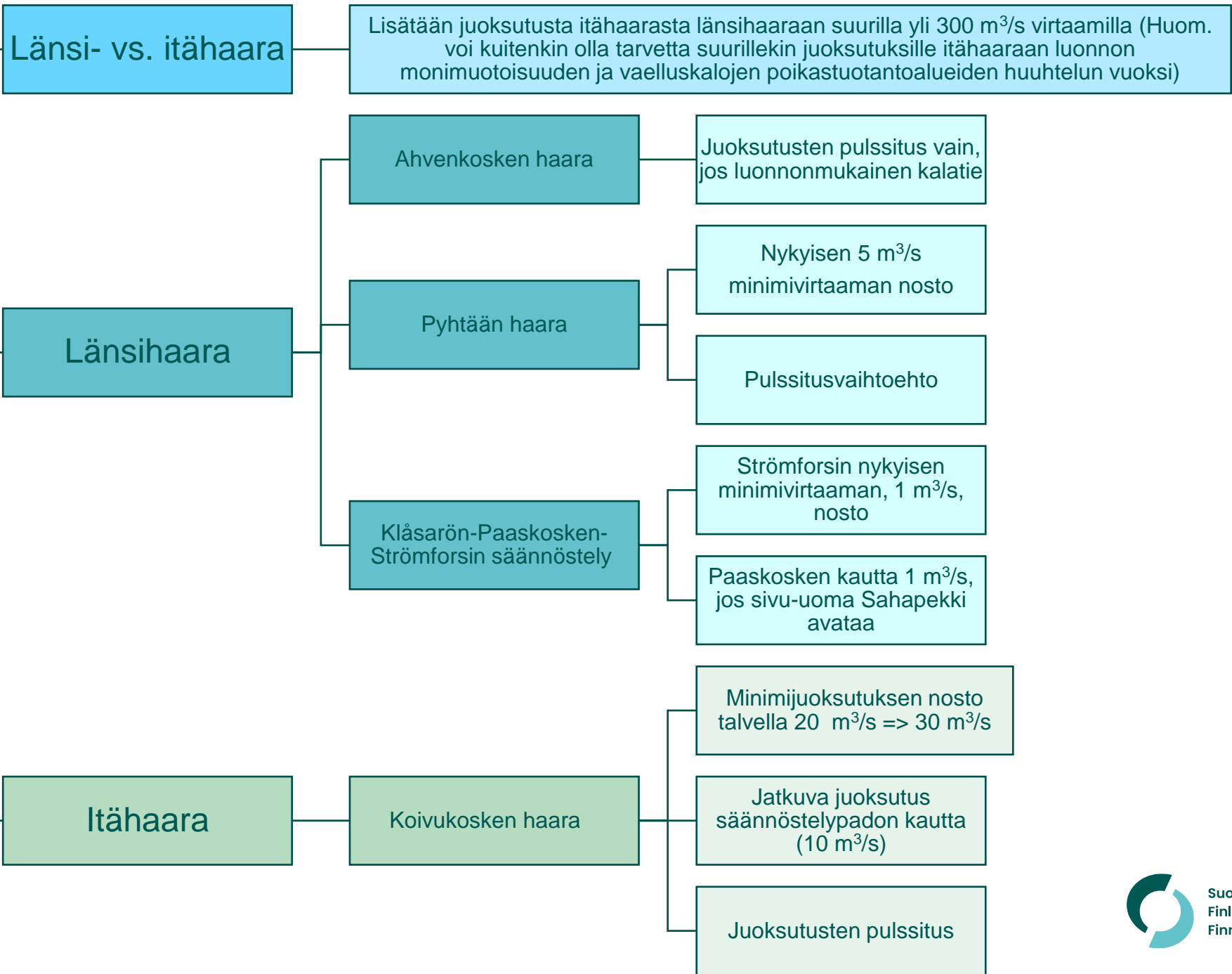
Kymijoen alaosan virtaamajakovaihtoehtojen monitavoitearviointi

Mitä säännöstelyvaihtoehtojen vaikutuksia tulisi erityisesti tarkastella hankkeessa, mistä tarvittaisiin lisätietoa?

Vaihtoehtojen kokonaiskestävyys

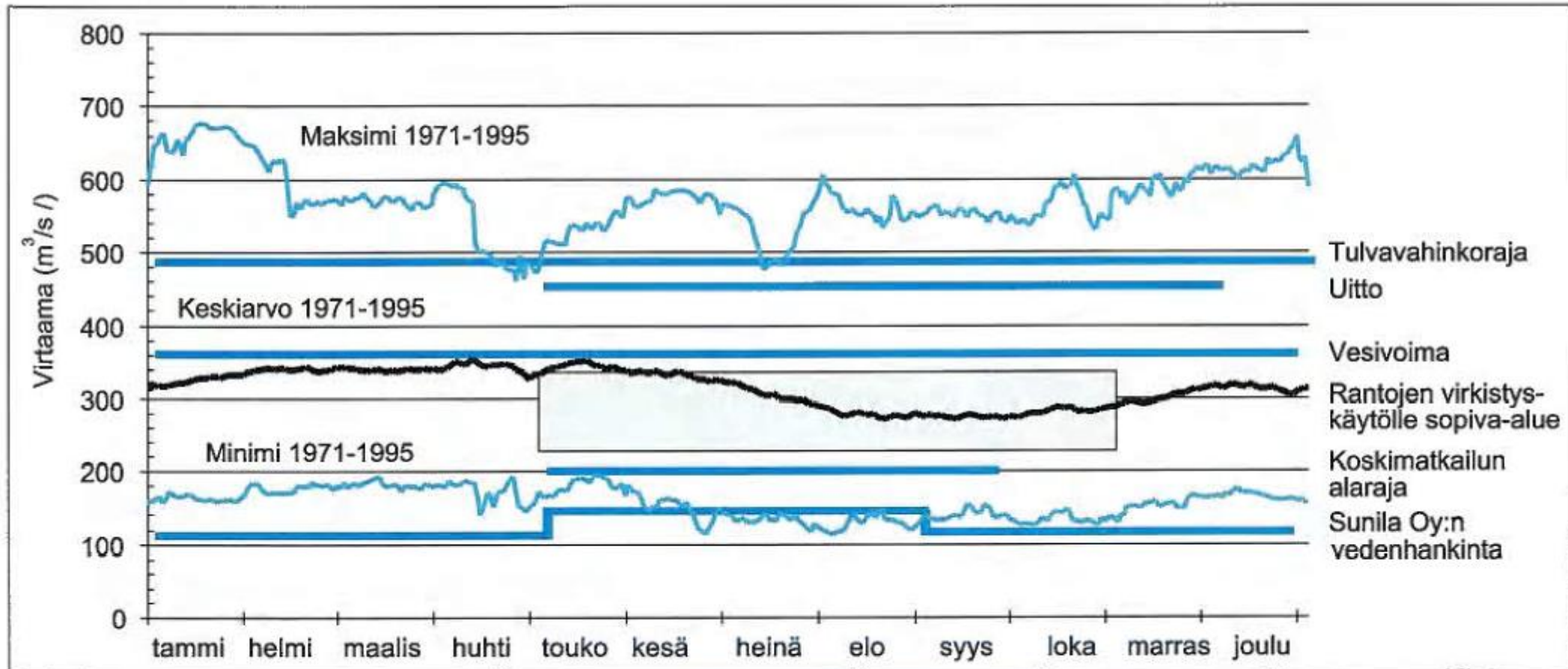
Aiempiä säännöstelyn kehittämisehdotuksia

Vuoden 2024 töitä

- Koottu tuorein tutkimustieto Kymijoen alaosan ja sen vaelluskalojen tilasta
- Tunnistettu keskeisiä sidosryhmiä ja kerätty heidän yhteystiedot
- Kehitetty laskentamalleja hyhyderiskien, vesivoimavaikutusten ja ilmastonmuutoksen vaikutusten arvioinnin tueksi
- Muodostettu alustavia toimenpidevaihtoehtoja jatkokeskustelujen pohjaksi
- Haastateltu alueen hyvin tuntevia kalatalousasiantuntijoita
- Käyty alustavia keskusteluja voimayhtiöiden edustajien kanssa
- Käynnistetty laajempi sidosryhmäkuuleminen (21.8., 22.8. ja 18.9.)
- Laajempi sidosryhmätapaaminen ja kaikille avoin webinaari (loka-marraskuu)
- Hankesuunnitelman laadinta vuodelle 2025 ja rahoituksenhaku (syys-lokakuu)
 - Onko tarvetta lisäselvityksille?

Kymijoen sopivat ja sopimattomat virtaamat (Anjalankoski, Päijänteen säännöstelyn kehittäminen 1999)

Kuva 39. Kymijoen tilan ja käytön kannalta sopivat ja sopimattomat virtaamat.

Käynnistynyt selvitys on ensimmäinen vaihe vesilain 19 luvun 7§ mukaisessa menettelyssä. Selvityksen valmistuttua säännöstelylupien haltija, valtion valvontaviranomainen, kalatalousviranomainen tai kunta voi hakea lupamääräysten tarkistamista tai uusien määräysten asettamista, jos haitallisia vaikutuksia ei voida muutoin riittävästi vähentää.

Vesilain 19 luvun 7§

Jos säännöstelyhankkeesta, jolle on myönnetty lupa ennen 1 päivää toukokuuta 1991, aiheutuu **vesiympäristön ja sen käytön kannalta huomattavia haitallisia vaikutuksia**, asianomaisen valtion valvontaviranomaisen tulee selvittää mahdollisuudet vähentää säännöstelyn haitallisia vaikutuksia. Selvitys on tehtävä riittävässä yhteistyössä luvanhaltijan, säännöstelystä hyötyä saavien, vaikutusalueen kuntien ja asianomaisten viranomaisten kanssa. Valtion valvontaviranomaisen tulee tarvittaessa kuulla muitakin asianosaistahoja.

Kun 1 momentissa tarkoitettu selvitys on tehty, **valtion valvontaviranomainen, kalatalousviranomainen tai kunta voi hakea lupamääräysten tarkistamista tai uusien määräysten asettamista, jollei haitallisia vaikutuksia voida muutoin riittävästi vähentää.**

Tarkistamisen edellytyksenä on, että siitä saatava hyöty on yleisen edun kannalta olosuhteisiin nähden merkittävä. Tarkistaminen ei saa myöskään vähentää huomattavasti säännöstelystä saatavaa kokonaisyötyä eikä muuttaa olennaisesti säännöstelyn alkuperäistä tarkoitusta, ellei se ole jo menettänyt merkityksensä. Jos tarkistamisen edellytykset ilmeisesti ovat olemassa, lupaviranomainen voi, jollei hakemusasiakirjoissa ole riittävää selvitystä, määrätä myös luvanhaltijan toimittamaan lupaviranomaiselle tarvittavat lisäselvitykset. Tähän lupaviranomaisen päätökseen ei saa hakea erikseen muutosta. Jollei luvanhaltija ole toimittanut lisäselvitystä määräajassa lupaviranomaiselle, se voidaan teettää hänen kustannuksellaan. Tarkistamiseen sovelletaan soveltuvin osin, mitä 3 luvun 21 §:ssä säädetään.

Tarkistamisesta aiheutuvat edunmenetykset, jolleivät ne ole vähäisiä, määrätään hakijan korvattaviksi noudattaen soveltuvin osin 13 luvun säännöksiä. Korvaukset maksetaan kuitenkin valtion varoista, jos tarkistamisella ei ole pääasiassa paikallista merkitystä. Säännöstelystä saatavan hyödyn menetyksestä maksettavia **korvauksia voidaan sovitella** ottaen huomioon tarkistamisesta saatavat hyödyt ja siitä aiheutuvat edunmenetykset sekä aika, jonka hyödynsaaja on voinut käyttää säännöstelyä hyväkseen.

Kysymyksiä osallistujille

- Miten hyvin vesistön eri käyttömuotojen yhteiselo on mielestäsi onnistunut viime vuosina Kymijoen alaosalla?
- Mikä on ollut virtaamien / vedenkorkeuksien sopivuus nykysäännöstelyssä, minkälaisia vaikutuksia niillä on ollut?
- Onko ehdotuksia keinoista nykytilanteen parantamiseksi?
- Mihin asioihin hankkeessa pitäisi erityisesti kiinnittää huomiota?
- Mistä tarvittaisiin lisätietoa, minkälaisille täydentäville selvityksille olisi tarvetta?
- Onko muita terveisiä hanketiimille?

Miten lohiamot pitäisi saada
jakautumaan eri koskialueille

Hirvikoski
Piiirteenkoski
Susikoski
Ahvionkoski
Kultaa
Pernoo
4320 lohiamoa

Koivukoski
Siikakoski
Kokonkoski
Hinttulankoski
Tattarinkoski
Langinkoski
1100 lohiamoa

Korkeakoski
100 lohiamoa

Miten lohiamot jakautuvat v. 2020
eri jokialueille

Hirvikoski
Piiirteenkoski
Susikoski
Ahvionkoski
Kultaa
Pernoo
62 lohiamoa

Koivukoski
Siikakoski
Kokonkoski
Hinttulankoski
Tattarinkoski
Langinkoski
1400 lohiamoa

Korkeakoski
3779 lohiamoa

Anjalankosken vuoden ali- ja ylivirtaamat 1990-2023

